

İçindekiler

Davet Metni.....	3
Düzenleme Kurulu	4
Bilimsel Program.....	5
1. Giriş	7
2. Türkiye’de Adli Psikiyatri Hizmetlerinin Mevcut Durumu	7
3. Adli Psikiyatri Hemşireliğinin Mevcut Durumu	9
4. Öneriler	9
5. Sonuç	10

3. İZMİR PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ SEMPOZYUMU

Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği

(YGAP-THAP'da Hemşire Olmak)

ONURSAL BAŞKANLAR

Prof. Dr. Saffet KÖSE

Doç. Dr. Ayhan KUL

Prof. Dr. Orhan GÖKALP

Prof. Dr. Derya ÖZER KAYA

SEMPOZYUM BAŞKANLARI

Prof. Dr. Leyla BAYSAN ARABACI

Uzm. Hemşire Fatma İNCEKARA AYDIN

SEMPOZYUM SEKRETERYASI

Öğr. Gör. Dr. Betül KELEŞ GÖRDESLİ

Arş. Gör. Dr. Ece MUTLU SATIL

Uzm. Hemşire Ayşegül TÜRKMENÖĞLU

DÜZENLEME KURULU

Dilek AYAKDAŞ DAĞLI

Fatma BAKILAN ABALI

Ayşe BÜYÜKBAYRAM ARSLAN

Arzu GÜNGÖR

Mehtap OĞUZ

Samet ÖZTÜRK

Melike SİPAHI

İpek SONER

Gülsenay TAŞ SOYLU

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (İKÇÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı ve İzmir Şehir Hastanesi işbirliği ile gerçekleştireceğimiz İzmir Psikiyatri Hemşireliği Sempozyumu-3 (Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği)'ne değerli **katılımınız** konuya etkin çözüm önerileri üretmede bizleri daha da güçlü kılacaktır.

Sempozyumun ana teması, Psikiyatri Hemşireliğinin görünmez bir yanına ışık tutmak amacıyla "**Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği**" olarak belirlenmiştir. Özellikle son yıllarda ülkemizde açılan Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastaneleri ile önemli bir gereksinim olduğunu sezinlediğimiz, Psikiyatri Hemşireliğinin gölgesinde varoluş mücadelesini veren adli psikiyatri birimlerinde hemşire olma gerçekliğini konuşacağız. Bu kapsamda, adli psikiyatri hastasına bakım vermenin zorluklarını, engelleri, adli psikiyatri hastasının tedavi, bakım ve rehabilitasyonunu ele almayı amaç edindik. Sempozyum çatısı altında, önyargılı tutumlardan uzak, farklı meslek gruplarının, bir arada fikir üretebileceğini ve klinisyenler (hemşire, hekim vd.) ile akademisyenler arasında ekip anlayışı ve iş birliği kavramlarının güç kazanacağını umut ediyoruz. Adli birimlerde ötekileştirmeden, kabul ile sunulan ruh sağlığı hizmetlerinin, adli psikiyatri alanına yeni bir bakış açısı kazandırarak, gerçekçi idealler oluşturmamıza katkı sağlayacağına ve günümüz psikiyatri hemşireliğinin gelecekteki yeri konusunda yeni ufuklar açacağına olan inançla sizleri aramızda görmekten onur duyuyoruz.

Uzm. Hemşire Fatma İNCEKARA AYDIN

Sempozyum Başkanı

Prof. Dr. Leyla BAYSAN ARABACI

Sempozyum Başkanı

Sekreterya İletişim Bilgileri:

Öğr. Gör. Dr. Betül KELEŞ GÖRDESLİ 0 (232) 329 35 35 - 4846 betullkeless@yahoo.com

Arş. Gör. Dr. Ece MUTLU SATIL 0 (232) 329 35 35 - 4853 ecemutlu94@gmail.com

Hemşire Ayşegül TÜRKMENÖĞLU

11 ARALIK 2025

İZMİR ŞEHİR HASTANESİ ODİTORYUM SALONU

3. İZMİR PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ SEMPOZYUMU

Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği
(YGAP-THAP'da Hemşire Olmak)

ONURSAL BAŞKANLAR

Prof. Dr. Saffet KÖSE - İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü

Doç. Dr. Ayhan KUL - İzmir İl Sağlık Müdürü

Prof. Dr. Orhan GÖKALP - İzmir Şehir Hastanesi Başhekimi

Prof. Dr. Derya ÖZER KAYA - İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

SEMPOZYUM BAŞKANLARI

Prof. Dr. Leyla BAYSAN ARABACI - İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fak. Hemşirelik Bölümü

Uzm. Hemşire Fatma İNCEKARA AYDIN - İzmir Şehir Hastanesi Sağlık Bakım Hiz. Müdürü

SEMPOZYUM SEKRETERYASI

Öğr. Gör. Dr. Betül KELEŞ GÖRDESLİ - İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Arş. Gör. Dr. Ece MUTLU SATIL - İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Uzm. Hemşire Ayşegül TÜRK MENOĞLU - İzmir Şehir Hastanesi Sağlık Bakım Hiz. Md. Yard.

DÜZENLEME KURULU

Dilek AYAKDAŞ DAĞLI

Fatma BAKILAN ABALI

Ayşe BÜYÜKBAYRAM ARSLAN

Arzu GÜNGÖR

Mehtap OĞUZ

Samet ÖZTÜRK

Melike SİPAHİ

İpek SONER

Gülşenay TAŞ SOYLU

3. İZMİR PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ SEMPOZYUMU

Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği (YGAP-THAP'da Hemşire Olmak)

11 ARALIK 2025	
09.00-09.30	AÇILIŞ KONUŞMALARI Uzm. Hemşire Fatma İNCEKARA AYDIN (İzmir Şehir Hastanesi Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü) Prof. Dr. Derya ÖZER KAYA (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı) Prof. Dr. Orhan GÖKALP (İzmir Şehir Hastanesi Başhekimisi) Doç. Dr. Ayhan KUL (İzmir İl Sağlık Müdürü) Prof. Dr. Saffet KÖSE (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü)
09.30-10.30	PANEL 1: Değişimin Gölgesinde: Adli Psikiyatriye Yolculuk... MODERATÖR: - Şaban KOÇOĞLU - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Personel Hizmetleri Başkanı - Prof. Dr. Orhan GÖKALP - İzmir Şehir Hastanesi Başhekimisi - Dünya'da ve Türkiye'de Adli Psikiyatri Konuşmacı: Prof. Dr. Fatih ÖNCÜ (Bakırköy Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi) - Dünya'da ve Türkiye'de Adli Psikiyatri Hemşireliği Konuşmacı: Prof. Dr. Leyla BAYSAN ARABACI (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ABD)
10.30-11.00	KAHVE ARASI
11.00-12.00	PANEL 2: Gerçeğin Gölgesinde: Adli Psikiyatri Zorlu Durumlar MODERATÖR: - Uzm. Dr. Halil Murat KARADAĞ - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkan Yardımcısı - Prof. Dr. Hatice YILDIRIM SARI - İKÇÜ SBF Hemşirelik Bölüm Başkanı - Adli Psikiyatri ve Şiddet (Şiddeti anlamak ve yönetmek) Konuşmacı: Doç. Dr. Esin ERDOĞAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanı) - Adli Psikiyatri ve Fiziksel Hastalıklar Konuşmacı: Prof. Dr. Gül DİKEÇ (Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü - Psikiyatri Hemşireliği Derneği Başkanı) - Adli Psikiyatri ve Bağımlılık Konuşmacı: Dr. Öğr. Üyesi Dilek AYAKDAŞ DAĞLI (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ABD)
12.00-13.00	ÖĞLE ARASI

3. İZMİR PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ SEMPOZYUMU

Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği (YGAP-THAP'da Hemşire Olmak)

13.00-14.00	PANEL 3: Vicdanın Gölgesinde: Adli Psikiyatrinin Ayrılmaz Bileşenleri MODERATÖR: -Dr. Öğr. Üyesi Sanem MERSİN İzmir Şehir Hastanesi Başhekim Yardımcısı -Uzm. Hemşire Fatma İNCEKARA AYDIN İzmir Şehir Hastanesi Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü - Adli Psikiyatride Yasal Süreçleri Anlamak (TCK,TMK, Yasal Sorumluluklar) Konuşmacı: Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan BİLGE BEKTAŞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi) - Adli Psikiyatride Etik Yaklaşım Konuşmacı: Uzm. Dr. Ali Gökhan EŞİM (Alsancak Nevvar Salih İşgören Devlet Hastanesi Psikiyatri Hekimi) - Adli Psikiyatride Damgalanma ve Suç (Toplumsal, Sağlık Çalışanı ve Öz Damgalanma) Konuşmacı: Uzm. Hemşire Gülçin UZUNOĞLU (Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Ar-Ge Hemşireliği Birim Sorumlusu)
14.00-14.30	KAHVE ARASI
14.30-15.30	PANEL 4: Umudun Gölgesinde: Gerçekten Değişim Mümkün mü? MODERATÖR:- Prof. Dr. Leyla BAYSAN ARABACI (İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ABD) -Dr. Mikail KIRCALI - Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Adli Psikiyatri Birimi İdari Sorumlusu) - Adli Psikiyatride Tıbbi Tedavi Yaklaşımları Konuşmacı: Uzm. Dr. Ayşe ERGÜNER ARAL (İzmir Şehir Hastanesi Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastanesi Psikiyatri Klinikleri İdari Sorumlusu) - Adli Psikiyatride Psikososyal Müdahale Konuşmacı: Dr. Öğr. Üyesi Gülsenay TAŞ SOYLU (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ABD) SONUÇ RAPORU 11 Aralık 2025 – İzmir - Adli Psikiyatride Hemşirelik Bakımının Gücü Konuşmacı: Dr. Hatice DAYILAR CANDAN (İzmir Şehir Hastanesi - Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastanesi THAP Kliniği Sorumlu Hemşiresi)
15.30	KAPANIŞ

1. Giriş

“Görünmezlikten Görünürlüğe: Adli Psikiyatri Hemşireliği /YGAP–THAP’da Hemşire Olmak” temalarıyla gerçekleştirilen 3. İzmir Psikiyatri Hemşireliği Sempozyumu, adli psikiyatri ve adli psikiyatri hemşireliği alanının klinik, etik ve hukuki boyutlarını çok yönlü biçimde ele alarak, Türkiye’deki mevcut durumun değerlendirilmesine ve geleceğe yönelik önceliklerin belirlenmesine önemli katkılar sağlamıştır. Türkiye’nin farklı bölgelerinden akademisyenler, araştırmacılar ve klinisyenlerin katılımıyla gerçekleştirilen sempozyum, toplam 547 katılımcı ile geniş bir bilimsel etkileşim ortamı sunmuştur.

Genel Değerlendirme

Sempozyum kapsamında gerçekleştirilen oturumlar, adli psikiyatri hizmetlerinin küresel ölçekte gelişim gösterdiğini; buna karşın Türkiye’de bu alanın yapısal, yasal ve mesleki açıdan henüz gelişim sürecinde olduğunu ortaya koymuştur. Özellikle adli psikiyatri hemşireliğinin profesyonel kimliğinin ve uygulama çerçevesinin yeterince tanımlanmamış olması, alanın görünürlüğünü ve etkinliğini sınırlayan temel bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

2. Türkiye’de Adli Psikiyatri Hizmetlerinin Mevcut Durumu

Sempozyum bulguları, Türkiye’de adli psikiyatrik hizmetlerin ağırlıklı olarak yüksek güvenli adli psikiyatri (YGAP) birimleri üzerinden yürütüldüğünü; düşük ve orta güvenli hizmet modellerinin bulunmamasının sistemin bütüncül işleyişini olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur. Uluslararası örneklerle karşılaştırıldığında, Türkiye’de nüfus başına düşen adli psikiyatri yatak sayısının oldukça düşük olduğu (*100.000 kişide 1,5 yatak*) ve bu durumun hizmete erişimde önemli kısıtlılıklara yol açtığı belirlenmiştir. Bununla birlikte toplum temelli ruh sağlığı hizmetlerinin yetersizliği, taburculuk sonrası izlem ve rehabilitasyon süreçlerinin sürdürülebilirliğini zayıflatmakta; bireylerin yeniden suç davranışına yönelme riskini artırmaktadır. Bu bağlamda adli psikiyatri hizmetlerinin yalnızca yataklı tedavi ile sınırlı kalmaması, toplum temelli modellerle desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Temel Sorun Alanları

Sempozyumda adli psikiyatri hizmetlerinde karşılaşılan temel sorunlar; mevzuat eksiklikleri, standart uygulama protokollerinin yetersizliği, yapılandırılmış risk değerlendirme araçlarının sınırlı kullanımı, insan gücü yetersizliği ve multidisipliner ekip anlayışının yeterince yerleşmemiş olması şeklinde özetlenmiştir. Bu sorunların, hizmet kalitesi ve hasta güvenliği üzerinde doğrudan etkili olduğu ifade edilmiştir.

- **Şiddet ve Risk Yönetimi:** Adli psikiyatri kliniklerinde şiddet olgularının sıklığı ve yönetimi önemli bir tartışma alanı olarak ele alınmıştır. Bulgular, şiddet olaylarının sınırlı bir hasta grubunda yoğunlaştığını ve bu nedenle yüksek riskli bireylerin erken dönemde tanımlanmasının kritik olduğunu gösterse de, Türkiye’de yapılandırılmış şiddet risk değerlendirme araçlarının rutin kullanımının yaygın olmadığı; bu durumun hem klinik hem de hukuki açıdan risk oluşturduğu belirtilmiştir. Ayrıca sağlık çalışanlarının şiddeti mesleğin bir parçası olarak algılayabilmesi ve olayların yeterince raporlanmaması, kurumsal güvenlik kültürü açısından önemli bir sorun olarak değerlendirilmiştir.
- **Fiziksel Sağlık ve Erken Ölüm Riski:** Adli psikiyatri hastalarında fiziksel sağlık sorunlarının yaygınlığı ve erken ölüm oranlarının yüksekliği dikkat çekici bulgular arasında yer almıştır. Ciddi ruhsal bozukluğu olan bireylerde yaşam süresinin belirgin düzeyde kısalması, önlenabilir risk faktörlerinin etkin biçimde yönetilemediğini göstermektedir. Bu bağlamda hemşirelik bakımının, sağlığı geliştirme ve hastalıkların önlenmesi açısından kritik bir rol üstlendiği vurgulanmıştır.
- **Bağımlılık ve Suç İlişkisi:** Bağımlılığın adli psikiyatri alanında önemli bir risk faktörü olduğu; madde kullanımının suç davranışı ile güçlü bir ilişki gösterdiği ifade edilmiştir. Adli psikiyatride tedavi olan hastalar arasında madde kullanımının yaygınlığına dikkat çekilmiş; bağımlılığın kronik bir hastalık olarak ele alınması gerektiği ve damgalayıcı yaklaşımlardan kaçınılmasının önemi vurgulanmıştır.
- **Etik ve Damgalanma:** Adli psikiyatri alanında etik ikilemlerin sıklıkla yaşandığı; zorunlu yatış, tedaviyi reddetme hakkı, mahremiyet ve güvenlik uygulamaları gibi konuların klinik karar süreçlerinde belirleyici olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik damgalanmanın, tedaviye uyum ve toplumsal entegrasyon üzerinde olumsuz etkiler

yarattığı; bu durumun adli psikiyatrik olguların artışına dolaylı katkı sağlayabileceği belirtilmiştir.

3. Adli Psikiyatri Hemşireliğinin Mevcut Durumu

Sempozyumda öne çıkan en önemli bulgulardan biri, Türkiye’de adli psikiyatri hemşireliğinin henüz resmi bir alt uzmanlık alanı olarak tanımlanmamış olmasıdır. Bu durum, rol ve sorumlulukların belirsizliği, eğitim standartlarının eksikliği ve bakım hizmetlerinde heterojenliğe yol açmaktadır. Oysa adli psikiyatri hemşireleri; risk değerlendirme, kriz yönetimi, terapötik ilişki kurma, etik karar verme ve rehabilitasyon süreçlerinde merkezi bir rol üstlenmektedir. Bu nedenle mesleki kimliğin güçlendirilmesi ve kurumsal düzeyde tanınmasının sağlanması gereklidir.

4. Öneriler

Sempozyum bulguları doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Adli psikiyatri hizmetlerinin çok düzeyli (*düşük, orta ve yüksek güvenlikli*) yapılarla yeniden düzenlenmesi
- Yatak kapasitesinin artırılması ve toplum temelli hizmetlerin güçlendirilmesi
- Yetki ve uygulama farklılıklarının azaltılması için
 - * Adli psikiyatriye özgü yasal düzenlemelerin geliştirilmesi
 - * Standart bakım protokolleri ve risk değerlendirme araçlarının yaygınlaştırılması
 - * Disiplinler arası iş birliğinin güçlendirilmesi
- Adli psikiyatri hemşireliğinin uzmanlık alanı olarak tanımlanması
- Lisansüstü eğitim ve sertifikasyon programlarının geliştirilmesi
- Multidisipliner ekip yaklaşımının güçlendirilmesi
- Damgalanma ile mücadeleyle yönelik toplumsal farkındalık çalışmalarının artırılması

5. Sonuç

3. İzmir Psikiyatri Hemşireliği Sempozyumu, adli psikiyatri hemşireliğinin Türkiye’de gelişmekte olan ancak önemli yapısal ve mesleki gereksinimleri bulunan bir alan olduğunu ortaya koymuştur.

Adli psikiyatri hizmetlerinin etkinliği; güvenlik, etik duyarlılık, bilimsel temelli uygulamalar ve rehabilitasyon odaklı bakım anlayışının entegrasyonu ile mümkündür. Bu süreçte adli psikiyatri hemşirelerinin mesleki olarak güçlendirilmesi, alanın gelişimi açısından temel bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir.

Sempozyum, adli psikiyatri hemşireliğinin görünürlüğünün artırılması ve alana yönelik stratejik planlamaların geliştirilmesi açısından önemli bir bilimsel zemin oluşturmuştur.